

De eenzijdige journalistiek van Ad Valvas

Door Sandew Hira en Djehuti Ankh-Kheru

Inleiding

Op zaterdag 27 juni hadden wij, Sandew Hira en Djehuti Ankh-Kheru, een debat over Eurocentrisme en Afrocentrisme aan de Vrije Universiteit met Prof. Boter en Dr. Finkelman, beide van de VU.

Ad Valvas redacteur Peter Breedveld gaf op [23 juni 2015](#) een voorbeschuiving. Hij liet Boter en Finkelman aan het woord en getrouw aan de traditie bij witte suprematie van "hoor maar geen wederhoor" heeft Ad Valvas ons – de andere partij in het debat – niet aan het woord gelaten.

Op 11 november komt [Ad Valvas](#) terug op het debat. Deze keer belde redacteur Breedveld ons op zodat hij kon zeggen dat er formeel met ons was gesproken, maar vervolgens maakt hij een journalistiek wanproduct dat ons en zwarte studenten plaats in een framing van ondeugdelijke en onwetenschappelijke figuren. In een email 4 november 2015 hebben we aangegeven wat we van zijn bijdrage vonden: *"Met verbijstering hebben wij uw weergave gelezen van de discussie die we hebben gevoerd met de heren Boter en Flinterman. Het plaats ons in een framing die we niet accepteren omdat het ons neerzet als mensen met een ondeugdelijke wetenschappelijke basis. Wij gaan in deze mail niet in op de details omdat het vol zit met verdraaiingen en fouten die deze framing mogelijk maakt. We zullen daar publiekelijk op ingaan zodra het artikel is gepubliceerd. Wij zien graag de link tegemoet van het definitieve artikel zodat wij onze reactie en analyse van uw ondeugdelijk journalistiek product van witte suprematie baseren op wat daadwerkelijk gepubliceerd is. Ook willen wij graag dat deze reactie wordt toegevoegd aan uw artikel zodat de lezers bekend zijn met ons standpunt. Onze reactie zullen we publiceren op de website www.iisr.nl en via sociale media en andere communicatiekanalen verspreiden."*

Wij vroegen Ad Valvas redacteur Breedveld om een weerwoord te mogen publiceren van dezelfde lengte als hij had genomen (1.700 woorden). Maar daar is hij niet op ingegaan. Hij wilde dat we binnen zijn artikel enkele correcties konden aanbrengen. Dat hebben we geweigerd.

Wat is framing?

Framing is een techniek van manipulatie van meningsvorming waarbij informatie wordt gepresenteerd op een zodanige wijze dat in plaats van een getrouwe weergave van wat er gezegd is door verschillende partijen, er een beeld ontstaat waarbij de standpunten van de ene partij in een positiever of negatiever daglicht wordt geplaatst ten opzichte van de standpunten van de andere partij. De manipulatie zit in het feit dat meningsvorming wordt gestuurd in een bepaalde richting in plaats van dat meningsvorming wordt gestimuleerd door een objectieve weergave van de standpunten van de diverse partijen.

De technieken van manipulatie zijn met name partijdige selectie en impliciete suggestie. Partijdige selectie is de techniek waarbij stellingen en argumenten van de ene partij goed worden weergegeven en als redelijk worden gepresenteerd en stellingen en argumenten van de andere partij verdraaid, gedeeltelijk of geheel niet worden weergegeven en het dan lijkt alsof zij geen weerwoord hebben op de redelijke stellingen van de eerste partij.

Impliciete suggestie is de techniek waarbij een beeld wordt geschetst van onredelijkheid van de ene partij en redelijkheid van de andere partij door middels van eenzijdige sfeertekeningen en suggestieve opmerkingen.

Zwarte emotie versus witte redelijkheid

Het begint al met de openingszinnen van het Ad Valvas artikel. Hier wordt de sfeer geschapen van zwarte emoties versus witte redelijkheid: *"Boegeroep klinkt door de nokvolle collegezaal, waar docent Oude Geschiedenis Jaap-Jan Flinterman volstaat met een ferm en onverbiddelijk "nee" op de vraag of hij bereid is het curriculum van de opleiding Oudheidkunde te "dekolonialiseren".*

Flinterman heeft dan al, we schrijven zaterdag 27 juni jongstleden, het nodige boegeroep, hoongelach en zelfs getoeter over zich heen gekregen, samen met hoogleraar Griekse Taal- en Letterkunde Gerard Boter, met wie hij in een debat tegenover 'dekoloniale intellectuelen' Sandew Hira en Djehuti Ankh-Kheru staat."

Arme Boter en Flinterman, nette witte wetenschappers, die door irrationele hordes van zwarte boe-roepende studenten worden weggehoond onder aanvoering van nep-intellectuelen Sandew Hira en Djehuti-Ankh-Kheru. Let op: 'dekoloniale intellectuelen' wordt tussen aanhalingstekens geplaatst waardoor het beeld wordt opgeroepen van nep-intellectuelen, maar hoogleraar wordt niet tussen aanhalingstekens geplaatst, want dat is legitiem en echt.

In de zaal zat een grote groep zwarte studenten en een kleine groep witte studenten. Er was een raciale scheidslijn waarbij veel witte studenten de witte docenten steunden en veel zwarte studenten de zwarte intellectuelen. Wit en zwart toonden hun emoties in de zaal met geklap, statements van goedkeuring en afkeuring. De emoties van de witte aanhangers van de docenten worden niet beschreven door Ad Valvas (selectie). Alleen de emoties van de zwarte studenten die afkeurend waren naar de witte docenten worden in negatieve termen beschreven en neergezet als irrationeel. Maar wie het debat heeft bijgewoond en de beelden van het video-verslag bekijkt, kan zien dat de achtergrond van afkeuring lag in het feit dat Boter en Flinterman totaal geen weerwoord hadden op onze argumenten en desondanks categorisch het concept van pluriforme opvattingen in het onderwijs afwezen. Het was een afkeuring gebaseerd op een houding die niet past in de 21ste eeuw. Zo irrationeel was het niet. Maar Ad Valvas schetst het beeld van de emotionele hordes zwarte studenten die boe roepen en dus geen argumenten hebben.

De onschuldige objectieve witte wetenschappers

In onze presentatie hebben we het VU-leerboek van L. de Blois en R. van der Spek getiteld *Een kennismaking met de Oude Wereld* aan een grondige kritiek onderworpen en beoordeeld aan de hand van de criteria "empirische validatie", "logische consistentie" en "adequate conceptualisering". We hebben het boek getoetst aan deze criteria en geconcludeerd dat het onwetenschappelijk en ideologisch is. We hebben de volgende voorbeelden gegeven:

- Het concept van kolonialisme en haar misdaden tegen de menselijkheid (Inheemse genocide, trans-Atlantische slavernij, Congolese Holocaust) staat haaks op het concept van de onschuldige "ontdekkingsreis" die De Blois en Van der Spek propageren. De feiten tonen dat aan.
- De Blois en Van der Spek propageren het racistisch idee dat niet ieder mens geboren is met een drang naar vrijheid, maar de drang naar vrijheid een westerse uitvinding is. Ze schrijven letterlijk: "Vrijheid is in het oosten een betrekkelijk begrip".
- De Blois en Van der Spek verdedigen het idee dat democratie kan samengaan met slavernij. Ze schrijven onder meer: "*Zowel tijdgenoten als latere beschouwers hebben zich verbaasd over de stabiliteit van de Atheense democratie in de klassieke periode. De democratische staatsregeling had onder de Atheense burgers goed wortel geschoten en kon bogen op grote successen die voor 431 behaald werden.*" Ze

zwijgen over de auteurs die stellen dat de Atheense democratie geen democratie was, omdat het gebaseerd was op slavernij. Ze bevestigen dat in een tweede citaat: *"De aanwezigheid van een grote hoeveelheid slaven is ook dikwijls aangevoerd als een reden voor het goede functioneren van de Atheense democratie. Immers, de democratie eiste een hoge participatiegraad van de burgers: veertig volksvergaderingen per jaar, elk jaar 500 nieuwe leden voor de boulè, grote juryrechtbanken. Dan kon alleen, zo is de redenering, omdat slaven het werk deden terwijl de burgers delibereerden."* Ze zwijgen over opvattingen die stellen dat de aanwezigheid van slaven juist een bewijs was dat de Atheense democratie niet functioneerde.

- Ze verkondigen de racistische opvatting dat de strijd tussen Grieken en Perzen als een strijd tussen westerse vrijheid en oosters despotisme moet worden beschouwd: *"De zee- en veldslagen in de Perzische oorlogen hebben nog eeuwen zeer tot de verbeelding van de Grieken gesproken en zijn later in Europa beschouwd als een triomf van de vrije Grieken tegen Azië, waardoor de Griekse cultuur, de bakermat van de westerse beschaving, gered werd van verstikking door het oosters despotisme."* Maar de Griekse beschaving was een despotische beschaving. De auteurs geven nota bene zelf de feiten die in tegenspraak zijn met hun bewering en tonen daarmee aan dat ze wetenschappelijk inconsistent zijn. Ze melden dat Alexander de Verschrikkelijke (die zij typisch genoeg Alexander De Grote noemen) die deze veldslagen leidde de Perzische schatkist roofde en het paleis liet afbranden als vergelding voor de verwoesting van Athene in de vorige oorlog van bijna een eeuw (!) geleden. Ze schrijven letterlijk: *"Sindsdien begon hij zich steeds meer te gedragen als een vorst die van goddelijke afkomst was. Hij noemde zich zoon van Zeus Ammon."* Hoe despotisch wil je het nog meer hebben.
- Ze propageren de zionistische versie van de oprichting van de zionistische staat "Israel" als ze schrijven: *"Door aan deze [monotheïstische] traditie vast te houden hebben de Joden die uit de ballingschap terugkeerden en zij die later nog eens over de wereld verstrooid zijn, hun identiteit bewaard, ook al waren zij sinds de Babylonisch ballingschap hun nationale zelfstandigheid (op een kleine onderbreking na) tot 1948 kwijt."* Het drama waarbij Palestijnen uit hun huizen werden verdreven door mensen die voorheen in New York of Amsterdam woonden en de Palestijnen hebben bestolen van hun land, wordt gepresenteerd als een rechtvaardige oplossing van een probleem van 2500 jaar geleden. En dit wordt als wetenschappelijk lesstof gepresenteerd aan de Vrije Universiteit. Dit is een grove vorm van zionistische indoctrinatie onder de naam van wetenschap.
- Op de wereldkaart verplaatsen ze Egypte van Afrika naar de Orient (Midden-Oosten). We hebben de citaten opgesomd waarin ze dat doen.

De conclusie uit deze kritiek is dat De Blois en Van der Spek niet wetenschappelijk maar ideologisch bezig zijn. Ad Valvas laat de citaten weg waaruit dit blijkt (partijdige selectie) en laat vervolgens Van der Spek als volgt aan het woord: *"Hira maakt volgens Van der Spek "eerstejaarsfouten" door visies op de geschiedenis, die in zijn boek worden beschreven, toe te schrijven aan de auteur zelf. "Wat is er eurocentrisch aan de theorie dat de democratie zich kon ontwikkelen dankzij de slavernij? Die zin staat er alleen om aan te tonen dat die veelgeprezen Atheense democratie ook een donkere kant had. Wat is er mis met de constatering dat de Joden sinds de Babylonische ballingschap geen staat meer hebben gehad tot 1948? Alsof ik alles, wat ik opschrijf, leuk vind."*

Het hierboven gegeven weerwoord van Hira is weggelaten (selectie). De citaten laten zien dat de opvattingen die De Blois en Van der Spek behandelen over de Atheense democratie door hen gedeeld wordt, omdat ze auteurs die stellen dat slavernij niet samengaat met democratie niet aan het woord laten. Zelfs in dit citaat houden ze vol dat slavernij samen kan gaan met democratie: *"Wat is er eurocentrisch aan de theorie dat de*

democratie zich kon ontwikkelen dankzij de slavernij?" Het ontkent de menswaardigheid van mensen die tot slaaf zijn gemaakt.

Wat is er mis met de constatering over de Babylonische ballingschap? Heel eenvoudig, de natie-staat bestond niet tijdens de Babylonische ballingschap. Het ging niet om nationale identiteit maar om een etnische identiteit. De diefstal van Palestijns grondgebied wordt door Van der Spek gerechtvaardigd. Dat is mis met zijn opvattingen. Het is geen wetenschap. Het is ideologie.

Door de citaten tegenover elkaar te stellen, kan een lezer een standpunt bepalen. Nu wordt de lezer door de selectiviteit geduwd in de richting van een onredelijke Hira die geen weerwoord heeft op de argumenten van de "wetenschapper" Van der Spek.

Manipulatietechniek: je opponent onzin in de schoenen schuiven

Een techniek van manipulatie van meningsvorming is het schuiven van onzinnige standpunten in de schoenen van je tegenstander. Ad Valvas, die duidelijk positie heeft gekozen voor haar witte "wetenschappers", doet het als volgt: *"Dat alle beschaving uit Afrika zou komen, is volgens Van der Spek niet vol te houden."*

Hier wordt gesuggereerd dat wij hebben gesteld dat alle beschaving uit Afrika komt. Er wordt geen citaat gegeven, maar de techniek van suggestie wordt toegepast. Dat zet ons neer als idioten, die de meest stompzinnige zaken verkondigen. Ad Valvas gaat verder: *"Het helpt niet onzinnige dingen te beweren, zoals het idee dat Aristoteles zijn wijsheid had opgedaan uit de bibliotheek van Alexandrië, die tijdens zijn leven nog niet bestond."*

Ook hier wordt de techniek van suggestieve manipulatie gebracht. Er wordt gesteld dat de bibliotheek van Alexandrië niet bestond omdat Alexander nog niet geboren was. Ons weerwoord wordt niet gegeven. Dat weerwoord was door Djehuti Ankh-Kheru tijdens het debat gegeven. Op de plaats die later bekend zou worden als Alexandrië, was reeds een stad genaamd Rhakotis, die al honderden jaren bestond. Die plaats wordt genoemd door klassieke schrijvers als Plutarchus in *Leven van Alexander*, door Homeros in *Odesseus* maar ook door Strabo en Tacitus. De beroemde farao Ramses II had in Rhakotis een tempel voor Osiris laten bouwen. Dit geeft aan dat Rhakotis niet een onbeduidende plaatsje was. De tempels waren de plekken waar de bibliotheken stonden. En bij veroveringen werden stevast de tempels geplunderd inclusief de boeken.

Laat het weerwoord weg (manipulatieve selectie), dan krijg je het beeld dat we onzin verkondigen.

Ad Valvas en de witte autoriteit van Lefkowitz

In navolging van haar witte "wetenschappers" Boter en Flinterman presenteert Ad Valvas Mary Lefkowitz als de witte autoriteit die de zwarte onzin van Afrocentristen heeft weerlegd. We zijn uitgebreid ingegaan op de onzin die Lefkowitz heeft verkondigd:

- Het idee dat wetenschap bij de witte Grieken begon is een racistische stelling die ontkent dat niet-westerse beschavingen al hoogontwikkelde wetenschappelijke kennis hebben geproduceerd.
- Het idee dat de Europese Verlichting niet racistisch is hebben we weerlegd met uitgebreide citaten van de belangrijkste denkers uit de Verlichting die in hun racisme verder gingen dan Hitler durfde te zijn.
- De presentatie van Griekenland als de bakermat van de democratie in plaats van als een slavenmaatschappij die ze in werkelijkheid was, is een verzinsel die niet op feiten is gebaseerd.
- Het idee dat diefstal alleen mogelijk is bij materiële goederen staat in schrille tegenstelling tot het concept van plagiaat en intellectueel eigendom.

- Haar manipulatie van de Griekse teksten die aantonen dat de Grieken hun kennis aan Egypte ontleenden hebben we met allerlei citaten ontmaskert.

Toch presenteert Ad Valvas Lefkowitz als een wetenschappelijke autoriteit in plaats van iemand die allerlei onzin beweert zonder enige wetenschappelijke basis: *"Eén van die critici is de Amerikaanse classicus Mary Lefkowitz, die veel tijd en energie heeft gestoken in het weerleggen van de theorieën van de 'Black Athena'-aanhangers. Zo wijst ze erop dat die zich beroepen op Griekse mythen, die je niet als betrouwbare historische bron mag beschouwen. Ook zijn er geen Egyptische teksten gevonden waaruit blijkt dat filosofen als Plato en Aristoteles hun ideeën van Egyptenaren hadden gestolen."*

De suggestie is dat wij ons beroepen op Griekse mythen als historisch bron. Iedereen kan de video zien en de tekst nalezen. We citeren niet uit de Griekse mythologie maar uit werken van Griekse autoriteiten als Plato, Aristoteles, Socrates etc die allen beweren dat ze hun kennis van Afrika (Egypte) hebben gekregen. Laat die citaten weg (selectie) en plaatst de suggestie alsof we ons op mythen zouden baseren dan schets je het beeld dat we onzinnig bezig zijn.

Het weerwoord op het domme argument Lefkowitz als zouden de Egyptische hiëroglyfen het bewijs moeten leveren dat de Grieken hun kennis niet uit Afrika hadden hebben we gegeven tijdens het debat. Het is alsof iemand zegt dat als een gebeurtenis niet in de krant staat, dan heeft die niet plaatsgevonden. Dus als Aristoteles zegt dat de wiskunde uit Egypte komt en er is geen Egyptische hiëroglief gevonden die dit bevestigt, dan liegt Aristoteles. Hoe dom kun je redeneren.

Dat Lefkowitz een doorgedraaide witte supremacist is blijkt duidelijk uit haar boek, maar die citaten zal Ad Valvas niet laten zien. Ze stelt namelijk dat de ontkenning dat Grieken de uitvinders van de wetenschap waren gelijk staat aan de ontkenning van de Holocaust: *"Most of us are just beginning to emerge from the fog far enough to see where history-without facts can lead us, which is right back to fictive history of the kind developed to serve the Third Reich. It is not coincidental - that ours is the era not just of Holocaust denial but of denial that the ancient Greeks were ancient Greeks and creators of their own intellectual heritage."*

Ad Valvas concludeert dat dekolonisatie van de universiteit niet nodig is, want het gebeurt al: *"Intussen is er aan de VU wel degelijk iemand die Afrikaanse geschiedenis geeft en in een verplichte collegereeks voor geschiedenisstudenten het eurocentrische wereldbeeld van de middelbare school bijstelt: docent Niet-Westerse Geschiedenis Frans Huijzendveld."*

Een witte man legt uit hoe hij het eurocentrisch beeld bestrijdt: *"Ik laat zien dat Europa pas in een vrij laat stadium van de geschiedenis begon deel uit te maken van een wereldwijd, door Azië gedomineerd handelsnetwerk waarvan vooral China en de regio's rond de Indische Oceaan het middelpunt vormden, maar waar ook regio's als West-Afrika, het Middellandse zeegebied en het Wolgagebied mee in contact stonden", aldus Huijzendveld. "West-Europa bevond zich lange tijd ergens in de periferie daarvan... Dat Black Athena-debat is hier begonnen vanwege één zin in een boek, die voor een student reden was om te stoppen met haar minor Antieke Cultuur. Als ze had doorgezet, had ze gezien dat de geschiedenisopleiding aan de VU verre van Eurocentrisch is."*

Dat is een duidelijk het voorbeeld van het gezegde: hij heeft de klok horen luiden, maar weet niet waar de klepel hangt.

Een koe op zondag weet dat de Europese kolonisatie van de wereld in 1492 begon en daarvoor Europa geen leidende rol speelde in de wereldgeschiedenis. Maar dit feit erkennen betekent niet dat je niet Eurocentristisch bent. Het Eurocentrisme ligt in de manier waarop je kijkt naar de Europese Verlichting en de wijze waarop de productie van

kennis is beïnvloed door het kolonialisme. Het debat is niet begonnen vanwege één zin, maar heeft een lange geschiedenis waar hij kennelijk niets van afweet.

Als dit de grote deskundige van de VU moet zijn op het gebied van Eurocentrisme, dan kun je liever een zwarte middelbare scholier die een cursus decolonizing the mind heeft gevolgd colleges laten geven op de VU. De kwaliteit van het onderwijs gaat dan in ieder geval een flink stuk omhoog.

De betekenis van de discussie en de ad Valvas manipulatie

De redactie van Ad Valvas presenteert zich graag als "*het onafhankelijke, journalistieke platform van de Vrije Universiteit*". Met haar partijdige stellingname in het debat heeft zij zich gepresenteerd als de spreekbuis van de witte docenten. Met haar framing door middel van manipulatieve technieken probeert ze de legitimiteit van de eis van de zwarte studenten om de universiteit te dekoloniseren te ondergraven. Maar die legitimiteit is geen kwestie van emotie, maar een kwestie van rationeel beleid: wil de VU nog het witte bolwerk blijven waar ze eenzijdige perspectieven beschermen of wil de VU dat meervoudige perspectieven hun plek vinden in deze academische instelling. Die vraag wordt beantwoord door sociale strijd, waaronder debatten. In die strijd heeft Ad Valvas haar positie ingenomen. Zwarte studenten zullen die positie moeten bestrijden en eisen dat ook Ad Valvas meervoudige perspectieven biedt in haar "onafhankelijk" medium.

Leeswerk

Een video-opname van het debat is te zien op YouTube:
<https://www.youtube.com/watch?v=WMu5IncT8OU>.

De volledige tekst van de inleiding van Sandew Hira en Djehuti Ankh-Kheru is te lezen op de website van het International Institute for Scientific Research:
<http://www.iisr.nl/tekst-van-de-presentatie-van-sandew-hira-en-djehuti-ankh-kheru-bij-het-debat-eurocentrisme-versus-afrocentrisme/>.